

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:
președinte –Petru Ursache,
judecătorii –Ghenadie Nicolaev și Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatei Musteață Zinovia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui

Musteață Zinovia Anton, născută la 20 noiembrie 1956, originară din s. Brăviceni, r-nul Orhei, domiciliată în mun. Chișinău, str. Cuza Vodă, nr. 3/2 A, ap. 102;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 11.05.2009 – 08.08.2011 (prima instanță)*
- 2. 20.02.2013 – 15.01.2014 (instanța de apel)*
- 3. 20.05.2014 – 02.07.2014 (instanța de recurs ordinar)*

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 08 august 2011 *Musteață Zinovia Anton* a fost achitată pe sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (2) lit. a), c), d) Cod penal, pe motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de Institutul de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei a fost respinsă.

2. De către organul de urmărire penală, lui *Musteață Zinovia Anton*, i-a fost înaintată învinuirea pentru faptul că ea, exercitînd funcția de contabil-șef al Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei situat în mun. Chișinău, pe str. Academiei nr. 1, la 18.04.2007, conform dispoziției de plată nr. 138 a primit ilegal din caseria instituției indicate suma de 3 500 lei pentru a o transmite angajatului Strugulea Oleg, sumă pe care ulterior nu a transmis-o, dar a însușit-o, cauzîndu-i Institutului de Zoologie daune în proporții considerabile.

Tot ea, exercitînd funcția de contabil-șef al Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei situat în mun. Chișinău, pe str. Academiei nr. 1, la 06.06.07 conform dispoziției de plată fără număr, pe care personal a întocmit-o și a semnat-o, a încasat de la Larionov Serghei suma de 1 800 lei, plată pentru arenda unei încăperi, sumă pe care nu a depus-o în caseria instituției, dar a însușit-o, cauzîndu-i Institutului de Zoologie daune în proporții considerabile.

Pentru acțiunile comise, Musteață Zinovia a fost trasă la răspundere penală în baza art. 191 alin. (2) lit. a), c), d) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, să fie admisă integral acțiunea civilă, iar Musteață Zinovia să fie recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de contabil pe un termen de 5 (cinci) ani, motivînd că prima instanță a dat o apreciere unilaterală probelor administrate la dosar, punînd la baza sentinței în mod selectiv doar declarațiile inculpatei, fără a aprecia toate probele prezentate și de acuzare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2011 a fost admis apelul procurorului din alte motive, inclusiv și din oficiu, casată sentința, rejudecată cauza, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală a fost dispusă încetarea procesului penal în privința inculpatei Musteață Zinovia, pe motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

4.1. Pentru a pronunța decizia nominalizată, instanța de apel a reținut că, din materialele cauzei penale, ofițerul superior de urmărire penală al SUP SPE nr. 6 a DPE al MAI, maiorul de poliție Vitalie Roșca a înaintat procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Silvian Mahu, un demers privind prelungirea termenului de urmărire penală pe cauza penală nr. 20080010004 pînă la data de 03.02.2008.

În pofida faptului că, termenul de urmărire penală nu a fost prelungit, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Silvian Mahu, prin ordonanța din 08.02.2008 (f.d. 75, vol. I) a scos de sub urmărire penală pe inculpata Musteață Zinovia din motiv că în acțiunile ei lipsesc elementele infracțiunii.

Conform ordonanței din 22.05.2008 prim-adjunct al Procurorului General a anulat ordonanța din 08.02.2008 privind scoaterea sub urmărire penală și încetarea urmăririi penale în privința inculpatei Musteață Zinovia, reluînd urmărirea penală și prelungind termenul de urmărire penală pînă la 22.06.2008, atunci cînd termenul urmăririi penale a expirat la 03.02.2008, adică peste trei luni.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că acțiunile săvîrșite de procurorul Silvian Mahu și Procurorul-adjunct al Procuraturii Generale sunt nule, fiind încălcate prevederile art. 332, 259 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a mai menționat că potrivit Hotărîrii Curții Constituționale nr. 26 din 23.11.2010, la expirarea a trei luni în calitate de bănuît, procurorii nu sunt obligați să emită o ordonanță privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală, iar potrivit prevederilor art. 284 Cod de procedură penală, scoaterea

persoanei de sub urmărire penală este prezumată de drept, adică Musteață Zinovia este considerată scoasă de sub urmărire penală.

Astfel, în speța de referință, instanța de apel a constatat că este prezent cazul urmăririi repetate a aceleiași persoane pentru aceeași faptă, care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală în privința lui Musteață Zinovia.

5. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, argumentînd că declararea neconstituționalității art. 63 alin. (6) Cod de procedură penală nu poate avea drept consecință încetarea urmăririi penale în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și art. 332 alin. (1) raportat la art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, deoarece prin simpla încetare a calității de bănuț și omisiunea emiterii unui act procesual în acest sens nu s-a încălcat principiul expus la art. 22 Cod de procedură penală și nu afectează admisibilitatea probelor în sensul art. 94-95 Cod de procedură penală, dacă aceste prevederi au fost respectate.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 15 ianuarie 2013 a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2011, cu remiterea dosarului pentru judecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1 La pronunțarea deciziei adoptate, instanța de recurs a reiterat că instanța de apel a omis să indice expres care anume act procedural este lovit de nulitate și din ce cauză încălcarea nu poate fi înlăturată decât prin anularea actului respectiv.

Mai mult de atât, din materialele cauzei, rezultă că la faza de urmărire penală, partea apărării, sesizînd încălcarea prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, a contestat aceste încălcări judecătorului de instrucție în ordinea prevăzută de art. 298, 299, 313 Cod de procedură penală însă, prin încheierea judecătorului de instrucție din 03 octombrie 2008 plîngerea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin urmare, instanța de recurs a constatat că erorile menționate în decizia contestată afectează considerabil decizia instanței de apel, unde și-a găsit afirmare temeiul pentru casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014 a fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Musteață Zinovia a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 10 000 (zece mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul gestionării bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

8. Pentru a se pronunța asupra soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, Musteață Zinovia, exercitînd funcția de contabil-șef al Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei situat în mun. Chișinău, pe str. Academiei nr. 1, la 18.04.2007, conform dispoziției de plată nr. 138 a primit ilegal din caseria instituției indicate suma de 3 500 lei pentru a o transmite angajatului Strugulea Oleg, sumă pe care ulterior nu a transmis-o, dar a însușit-o, cauzîndu-i Institutului de Zoologie o daună materială.

Tot ea, exercitînd funcția de contabil-șef al Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei situat în mun. Chișinău, pe str. Academiei nr. 1,

la 06.06.07 conform dispoziției de plată fără număr, pe care personal a întocmit-o și a semnat-o, a încasat de la Larionov Serghei suma de 1 800 lei, plată pentru аренда unei încăperi, sumă pe care nu a depus-o în caseria instituției, dar a însușit-o, cauzându-i Institutului de Zoologie o daună materială.

8.1. Pentru a se pronunța asupra soluției adoptate instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatei a fost dovedită pe deplin prin ansamblul de probe pertinente și concludente care au servit temei de constatare a comiterii infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal însă, indicii calificativi prevăzuți la lit. a), c) alin. (2) art. 191 Cod penal nu au fost reținuți, din motiv că agravanta expusă la lit. a) a aceluiași articol a fost exclusă, iar cea prevăzută la lit. c) nu a fost dovedită de către acuzatorul de stat.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, instanța de apel a ținut cont de scopul pedepsei penale, de gradul de prejudiciabil al faptei comise, de alte circumstanțe atenuante ale cauzei, care au fost reținute și puse la baza stabilirii unei pedepse sub formă de amendă.

9. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014 a declarat recurs ordinar avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatei, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, din motiv că instanța de apel greșit a apreciat declarațiile martorilor pe cauza penală, precum și incorect a constatat existența componentei prevăzute la art. 191 Cod penal.

10. Verificând argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, o hotărîre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în corespundere cu pct. 8) al aceluiași articol, în cazul cînd – nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Raportînd normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal conchide că temeiurile sus enunțate nu și-au găsit confirmare, iar reieșind din textul recursului, rezultă că recurentul de fapt critică procedura de apreciere a probelor care ține de starea de fapt a cauzei și care a fost deja statuată de către instanța de apel, și deci, instanța de recurs la etapa judecării recursului nu va analiza conținutul mijloacelor de probă, nu va da o nouă apreciere materialului probator și nu va stabili o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al instanței de fond și al instanței de apel.

Cu referire la corectitudinea încadrării juridice a faptei comise de către inculpată, raportată la circumstanțele de fapt ale cauzei, Colegiul menționează că instanța de apel obiectiv și sub toate aspectele a cercetat probele administrate la dosar, care sunt exhaustiv enumerate și a căror valoare probantă este detaliat desfășurată în decizia recurată, astfel, făcînd vinovăția inculpatei Musteață Zinovia în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 191 Cod penal să fie una justă și legală.

De asemenea, este binevenit spiritul de observație al instanței de apel în reținerea agravantei prevăzute la lit. d) – „*Delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea*

vinovatului, cu folosirea situației de serviciu “ și excluderea condamnării în baza agravantei prevăzute la lit. c) al aceluiași articol, din motiv că nu au fost prezentate probe de către partea acuzării ce ar confirma presupusa daună considerabilă suportată de Institutul de Zoologie.

În sensul vizat, nu poate fi reținută drept întemeiată critica înaintată de către autorul recursului precum că instanța de apel a repetat în decizia din 15 ianuarie 2014 fabula învinuirii descrisă în rechizitoriu, întrucât învinuirea i-a fost înaintată inculpatei pentru cauzarea daunelor considerabile, iar instanța de apel, a exclus calificativul „cauzarea de daune în proporții considerabile”, motivând asemenea constatare prin argumentele expuse mai sus.

Totodată, instanța de recurs susține că, temeiurile invocate de recurent cu referire la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate în acțiunile lui Musteață Zinovia și a motivelor pe care se întemeiază soluția, se combat prin materialele cauzei și nu semnaleză în esență presupusele erori de drept, astfel încât, hotărârea contestată cuprinde toate motivele invocate în apel, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel, acceptată și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele apărării privind nevinovăția inculpatei în infracțiunea incriminată.

Ținând cont de cele enunțate, Colegiul penal constată că recursul declarat de către avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatei urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece argumentele invocate sunt vădit neîntemeiate.

11. În corespundere cu prevederile pct. 4) alin. (2) art. 432 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Coptu Sergiu în numele inculpatei Musteață Zinovia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui ***Musteață Zinovia Anton***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **01 august** 2014.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti